

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування
(назва її програми)

на тему: «Фінансова надійність страхової компанії»
(назва теми)

Виконавець:

студент 47 ЦЗВФН

Соловйова Марія Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова Вікторія Глібівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Незважаючи на розвиток аналітичного інструментарію оцінювання діяльності страховиків, сучасні фахівці не надають практично значимих рекомендацій щодо підвищення рівня фінансової надійності страхових компаній.

Результати аналізу функціонування найбільш потужних страхових компаній України, дозволяють зробити висновки, що більшість українських страховиків мають негативні фінансові показники свого розвитку: відбувається постійне зменшення надходжень страхових премій; страхові виплати зростають більшими темпами, що не дозволяє накопичувати фінансові ресурси для подальшого розвитку. Спостерігається негативна тенденція щодо зниження рівня капіталізації страховиків, що негативно впливає на рівень їх платоспроможності. Незначний рівень інвестиційної доходності, що не дозволяє активно провадити політику накопичення фінансових ресурсів; значний рівень перестраховання, який свідчить про незначний рівень фінансової надійності та платоспроможності; слабкий рівень управління фінансовими ресурсами на рівні страхової компанії, що призводить до зниження фінансового потенціалу страховика та до зниження його конкурентоспроможності. Вказані чинники та висновки щодо оцінки надійності страховиків змушують науковців та практиків приділяти значну увагу дослідженню сутності надійності страховиків, її оцінки та напрямам підвищення. Огляд наукової літератури дозволив зясувати, що цими питаннями займалися колектив авторів під керівництвом Осадця С.С., дослідники Баранова В.Г., Величко А., Кисільова І., Шірінян Л.В. тощо. Однак, враховуючи суттєві зміни економічних умов господарювання, питання підвищення рівня фінансової надійності отримали нове звучання. Перелічені питання зумовили вибір теми дослідження.

Мета дослідження є на основі опрацювання теоретичних основ фінансової надійності запропонувати рекомендації щодо удосконалення фінансової діяльності ПАТ «СК «Уніка».

Завдання дослідження:

- розглянути сутність фінансової надійності страхової компанії;
- охарактеризувати необхідність оцінки та фактори забезпечення фінансової надійності страхової компанії;
- охарактеризувати вимоги Директиви «Solvency II» для розрахунку коефіцієнтів платоспроможності страхової компанії в умовах інтеграції ЄС;
- оцінити стан фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»;
- оцінити платоспроможність, ліквідність та перестрахову діяльність ПАТ «СК «УНІКА»;
- надати прогностичну оцінку фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»;
- охарактеризувати перспективи підвищення фінансової надійності страхових компаній в Україні на прикладі ПАТ «СК «Уніка»;
- надати рекомендації щодо удосконалення оцінки фінансової надійності ПАТ «СК «Уніка».

Об'єкт дослідження процес оцінки фінансової надійності ПАТ «СК «Уніка».

Предмет дослідження є економічні відносини, що виникають при оцінці фінансової надійності ПАТ «СК «Уніка».

Методи дослідження При виконання кваліфікаційної роботи використовувались наступні методи: метод теоретичного узагальнення при визначенні сутності фінансової надійності страховика, метод аналітичних коефіцієнтів, горизонтальний аналіз, аналіз абсолютних і відносних показників, зрівняльний аналіз при визначенні основних тенденцій розвитку страхування з огляду на фінансову надійність, Office 2010, ПЗ Excel 2010 при проведенні моделювання, електронне видання «Clarity info», двофакторне регресійне модулювання.

Інформаційна база дослідження складають наукові праці вітчизняних економістів з теорії страхового ринку; законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність страхових компаній в Україні; звітні дані діяльності ПАТ «СК «Уніка»; науково-методична література; матеріали періодичних видань, дані Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) та 7-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінок. Основний зміст викладено на 59 сторінках. Робота містить 32 таблиць, 15 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: Соловйова М.О. «Фінансова надійність страховика в умовах ризикових ситуацій» // Збірник XXI міжнародної науково-практичної конференції «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях» 26-27 квітня. Одеса. ОНЕУ. 2023

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи оцінки фінансової надійності страхової компанії**»: сутність фінансової надійності страхової компанії; необхідність оцінки та фактори забезпечення фінансової надійності страхової компанії; вимоги Директиви «Solvency II» для розрахунку платоспроможності страхової компанії в умовах інтеграції у ЄС.

У другому розділі проаналізовано «**Методичні основи оцінки фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»**»: оцінка фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»; оцінка платоспроможності, ліквідності та перестрахової діяльності ПАТ «СК «УНІКА»; прогнозна оцінка фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА».

У третьому розділі «**Перспективи підвищення фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»**»: Напрями підвищення фінансової надійності страхових компаній в Україні на прикладі ПАТ «СК «Уніка»; Рекомендації щодо удосконалення оцінювання фінансової надійності ПАТ «СК «Уніка»

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

За результатами проведеного дослідження можна сформулювати такі висновки:

1- Фінансова надійність страхової компанії – це економічна категорія, яка характеризує такий стан коштів, їх розподіл і використання, за якого страхова компанія залишається платоспроможною та здатною виконувати свої обов'язки. фінансові ресурси, зобов'язання вчасно та в повному обсязі за умов негативного впливу зовнішніх факторів, спричинених зміною параметрів середовища, в якому він знаходиться, та/або внутрішніх факторів, спричинених реалізацією одного чи кількох ризиків страховика.

2- Основна відмінність фінансової надійності від фінансової стійкості полягає в тому, що перша характеризує здатність виконувати фінансові зобов'язання на момент їх виникнення (що є одним із ключових факторів, що формують уявлення про діяльність обраної компанії для споживачів послуг), а друга - здатність розподіляти та використовувати фінансові ресурси страхової компанії таким чином, щоб забезпечити її розвиток, збільшити прибуток і водночас зберегти платоспроможність.

3- Директива про платоспроможність (II) також мала важливі наслідки для:

- розробки інформаційних систем для підтримки моделювання потреб у капіталі з поправкою на ризик відповідно до вимог рівня 1;
- оцінки ринкових ризиків, кредитних ризиків, ризиків, пов'язаних зі страхуванням життя, медичним страхуванням, а також страхуванням, не пов'язаним з життям, відповідно до вимог рівня 2;
- вимоги до звітності рівня 3 [69].

4- Страхова компанія ПАТ «СК «Уніка» у 2022 році має зниження темпів страхових премій, та зменшення рівня фінансового ризику, в цілому методики фінансової надійності, якими можна оцінити у 2023 році надають неоднозначне значення. Деякі показники дуже негативні.

5- Ліквідність на високому рівні, платоспроможність на дуже негативному рівні, перестрахова діяльність пов'язана з Групою «Уніка», яка допомагає частками перестрахових виплат.

6- Прогнозна оцінка на 2023 рік показує, що ПАТ «СК «Уніка» буде зменшувати дохід та фінансову надійність.

7- В перспективному огляді ПАТ «СК «Уніка» у 2023 році буде орієнтуватися на кожного клієнта з точки зору, миттєвого обслуговування.

8- НБУ потрібно розробляти нові методики щодо оцінки фінансової надійності страхових компаній, крім запозичень з ЄС, які б могли фундаментально відповідати на питання щодо фінансової надійності в сучасних реаліях нашої економіки України.

АНОТАЦІЯ

Соловійова М.О.,
(прізвище та ініціали студента)

«Фінансова надійність страхової компанії»,
(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2023 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – є процес оцінки фінансової надійності.

У роботі розглядаються теоретичні основи оцінки фінансової надійності страхової компанії: сутність фінансової надійності страхової компанії; необхідність оцінки та фактори забезпечення фінансової надійності страхової компанії; вимоги Директиви «Solvency II» для розрахунку платоспроможності страхової компанії в умовах інтеграції у ЄС.

Проаналізовано методичні основи оцінки фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»»: оцінка фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»»; оцінка платоспроможності, ліквідності та перестрахової діяльності ПАТ «СК «УНІКА»»; прогнозна оцінка фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»».

Запропоновано перспективи підвищення фінансової надійності ПАТ «СК «УНІКА»»: Напрями підвищення фінансової надійності страхових компаній в Україні на прикладі ПАТ «СК «Уніка»; Рекомендації щодо удосконалення оцінювання фінансової надійності ПАТ «СК «Уніка»».

Ключові слова: фінансова надійність страхової компанії.

ANNOTATION

Solovyova M.O., "Financial reliability of the insurance company",
(students surname and initials) (work title)
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program «Finance, Financial Management and Insurance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2023

Thesis consists of three chapters. Object of study there is a process of assessing financial reliability.

Diploma thesis deals with theoretical bases for assessing the financial reliability of an insurance company: the essence of the financial reliability of an insurance company; the need for assessment and factors ensuring the financial reliability of the insurance company; the requirements of the Solvency II Directive for calculating the solvency of an insurance company in the context of EU integration.

The methodical bases for assessing the financial reliability of PJSC "SC "UNIQA" were analyzed: assessment of the financial reliability of PJSC "SC "UNIQA"; assessment of solvency, liquidity and reinsurance activity of PJSC "SC "UNIQA"; forecast assessment of the financial reliability of PJSC "SC "UNIQA".

Prospects for increasing the financial reliability of PJSC "SC "UNIQA" are offered: Directions for increasing the financial reliability of insurance companies in Ukraine on the example of PJSC "SC "UNIQA"; Recommendations for improving the assessment of the financial reliability of PJSC "SC "UNIQA"

Keywords: financial reliability of the insurance company.

